Kohtulahendite kogumik

EUROOPA KOHTU OTSUS (neljas koda)

21. aprill 2016*

Eelotsusetaotlus — Direktiiv 2003/86/EÜ — Artikli 7 lõike 1 punkt c — Perekonna taasühinemine — Perekonnaga taasühinemise õiguse teostamiseks nõutud tingimused — Stabiilne, korrapärane ja piisav sissetulek — Siseriiklikud õigusnormid, mis võimaldavad prognoosivalt hinnata tõenäosust, et taasühinemist taotleval isikul säilib tema sissetulek — Kooskõla

Kohtuasjas C-558/14,

mille ese on ELTL artikli 267 alusel Tribunal Superior de Justicia del País Vasco (Baskimaa kõrgeim kohus, Hispaania) 5. novembri 2014. aasta otsusega esitatud eelotsusetaotlus, mis saabus Euroopa Kohtusse 5. detsembril 2014, menetluses

Mimoun Khachab

versus

Subdelegación de Gobierno en Álava,

EUROOPA KOHUS (neljas koda),

koosseisus: koja president T. von Danwitz, kohtunikud C. Lycourgos (ettekandja) ja C. Vajda,

kohtujurist: P. Mengozzi,

kohtusekretär: A. Calot Escobar,

arvestades kirjalikku menetlust,

arvestades seisukohti, mille esitasid:

— Hispaania valitsus, esindaja: L. Banciella Rodríguez-Miñón,

— Saksamaa valitsus, esindajad: T. Henze ja B. Beutler,

— Prantsuse valitsus, esindajad: D. Colas ja F.-X. Bréchot,

— Ungari valitsus, esindajad: G. Szima ja Z. Fehér,

— Madalmaade valitsus, esindajad: M. Bulterman ja B. Koopman,

— Euroopa Komisjon, esindajad: M. Condou-Durande ja L. Lozano Palacios,

* Kohtumenetluse keel: hispaania.

olles 23. detsembri 2015. aasta kohtuistungil ära kuulanud kohtujuristi ettepaneku,

on teinud järgmise

otsuse

1 Eelotsusetaotlus käsitleb küsimust, kuidas tõlgendada nõukogu 22. septembri 2003. aasta direktiivi 2003/86/EÜ perekonna taasühinemise õiguse kohta (ELT L 251, lk 12; ELT eriväljaanne 19/06, lk 224) artikli 7 lõike 1 esimese lõigu punkti c.

2 See taotlus esitati M. Khachabi ja Subdelegación del Gobierno en Álava (valitsuse esindus Álava provintsis, edaspidi „valitsuse esindus“) vahelises vaidluses, mille ese on M. Khachabi suhtes tehtud otsus keelduda rahuldamast tema taotlust anda tema abikaasale perekonnaga taasühinemise õiguse alusel ajutine elamisluba.

Õiguslik raamistik

Liidu õigus

3 Direktiivi 2003/86 põhjendused 2, 4 ja 6 on sõnastatud järgmiselt:

„(2) Perekonna taasühinemist käsitlevad meetmed tuleks vastu võtta kooskõlas kohustusega kaitsta perekonda ja austada pereelu, mis on sätestatud paljudes rahvusvahelise õiguse aktides. Käesolev direktiiv austab põhiõigusi ning peab kinni põhimõtetest, mida tunnustab eelkõige [Roomas 4. novembril 1950 allkirjastatud Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni] artikkel 8 ning Euroopa Liidu põhiõiguste harta [edaspidi „harta“].

[…]

(4) Perekonna taasühinemine on vajalik pereelu võimaldamiseks. See aitab liikmesriigis viibivate kolmandate riikide kodanike integreerumist hõlbustades ühiskonnakultuurilise stabiilsuse loomist ja samuti majandusliku ja sotsiaalse ühtekuuluvuse edendamist, mis on [EÜ] asutamislepingus sätestatud [Euroopa Liidu] põhieesmärk.

[…]

(6) Perekonna kaitseks ning pereelu loomiseks või hoidmiseks tuleks ühiste kriteeriumide põhjal määrata kindlaks perekonna taasühinemise õiguse kasutamise materiaalsed tingimused.“

4 Direktiivi 2003/86 artiklis 1 on sätestatud, et „[k]äesoleva direktiivi eesmärk on määrata kindlaks perekonna taasühinemise õiguse kasutamise tingimused kolmandate riikide kodanikele, kes elavad seaduslikult liikmesriikide territooriumil“.

5 Direktiivi artikli 3 lõikes 1 on sätestatud:

„Käesolevat direktiivi kohaldatakse, kui perekonna taasühinemist taotleval isikul on liikmesriigi väljastatud ühe- või mitmeaastase kehtivusajaga elamisluba ja samas on tal põhjust eeldada, et ta saab alalise elamisõiguse, kui tema pereliikmed on kolmandate riikide kodanikud, nende õiguslikust seisundist olenemata.“

6 Direktiivi 2003/86 artikli 4 lõike 1 punkti a kohaselt lubavad liikmesriigid vastavalt nimetatud direktiivile ja selle IV peatükis sätestatud tingimustele ning artiklile 16 oma territooriumile siseneda ja seal elada muu hulgas perekonna taasühinemist taotleva isiku abikaasal.

7 Direktiivi 2003/86 IV peatükis „Perekonna taasühinemise õiguse kasutamise nõuded“ sisalduva artikli 7 lõige 1 sätestab:

„Perekonna taasühinemise taotluse esitamisel võib asjaomane liikmesriik taotluse esitajalt nõuda tõendeid selle kohta, et perekonna taasühinemist taotleval isikul on:

a) samas piirkonnas elava sarnase perekonna jaoks normaalseks peetav majutus, mis vastab asjaomase liikmesriigi üldistele tervishoiu- ja ohutusnormidele;

b) ennast ja pereliikmeid kattev haiguskindlustus kõikide riskide vastu, mis on harilikult hõlmatud ka asjaomase liikmesriigi enda kodanike puhul;

c) stabiilne ja korrapärane sissetulek, millega ta suudab iseennast ja oma pereliikmeid ilma asjaomase liikmesriigi sotsiaalabita ülal pidada. Liikmesriigid hindavad kõnealuse sissetuleku laadi ja korrapärasust ning võivad seejuures võtta arvesse siseriiklike palkade ja pensionide miinimumtaset ja pereliikmete arvu.“

8 Selle direktiivi artikli 15 lõige 1 näeb ette:

„Hiljemalt viis aastat pärast liikmesriigis elamist ja tingimusel, et pereliikmele ei ole elamisluba antud muudel kui perekonna taasühinemisega seotud põhjustel, on perekonna taasühinemist taotleva isiku abikaasal või vallalisel elukaaslasel ning täisikka jõudnud lapsel õigus vajaduse korral taotluse esitamise korral oma, taasühinemist taotleva isiku elamisloast sõltumatule elamisloale.“

9 Direktiivi artikli 16 lõike 1 punkt a on sõnastatud järgmiselt:

„Liikmesriigid võivad perekonnaga taasühinemiseks nende territooriumile sisenemise ja seal elamise taotluse rahuldamata jätta või vajaduse korral pereliikme elamisloa tühistada või selle pikendamisest keelduda järgmistel asjaoludel:

a) kui käesolevas direktiivis sätestatud tingimused ei ole või ei ole enam täidetud.“

10 Sama direktiivi artikkel 17 sätestab:

„Liikmesriigid võtavad perekonna taasühinemise taotluste rahuldamata jätmisel või elamislubade tühistamisel või nende pikendamisest keeldumisel või taasühinemist taotleva isiku või tema pereliikmete riigist välja saatmisel asjakohaselt arvesse isiku peresuhete laadi ja kestust ning tema liikmesriigis elamise kestust, ning samuti pere-, kultuuri- ja ühiskonnasidemete olemasolu tema päritolumaaga.“

Hispaania õigus

11 11. jaanuari 2000. aasta konstitutsioonilise seaduse 4/2000, mis käsitleb välismaalaste õigusi ja vabadusi Hispaanias ja nende sotsiaalset integratsiooni (Ley Orgánica 4/2000 sobre derechos y libertades de los extranjeros en España y su integración social) (*BOE* nr 10, 12.1.2000), põhikohtuasja vaidlusele kohaldatava redaktsiooni (edaspidi „konstitutsiooniline seadus 4/2000“), artikli 16 lõigetes 1 ja 2 on sätestatud:

„1. Hispaanias elavatel välismaalastel on õigus perekonna- ja eraelule käesoleva konstitutsioonilise seadusega ette nähtud vormis ja vastavalt Hispaania poolt ratifitseeritud rahvusvaheliste lepingute sätetele.

2. Residendist välismaalastel on õigus sellele, et nendega ühinevad artiklis 17 kindlaks määratud pereliikmed.“

12 Selle konstitutsioonilise seaduse artikli 17 lõike 1 punktis a on sätestatud:

„Residendist välismaalasel on õigus sellele, et temaga ühinevad Hispaanias järgmised pereliikmed:

a) residendi abikaasa, tingimusel et nad ei ole faktiliselt või õiguslikult lahus ning et abielu ei ole sõlmitud pettuse teel. […]“

13 Konstitutsioonilise seaduse 4/2000 artikli 18 „Perekonna taasühinemise nõuded“ lõikes 2 on sätestatud:

„Perekonna taasühinemist taotlev isik peab tõendama õigusnormides sätestatud tingimustel, et tal on olemas sobiv eluase ja piisavad rahalised vahendid enda ja oma perekonna vajaduste katmiseks, kui perekond on taasühinenud.

Sissetulekute hindamisel perekonna taasühinemiseks ei arvestata sotsiaalabisüsteemist saadavaid sissetulekuid, vaid võetakse arvesse muid tulusid, mida teenib Hispaanias elav abikaasa, kes elab koos taasühinemist taotleva isikuga.

[…]“.

14 20. aprilli 2011. aasta kuningliku dekreediga 557/2011 kiideti heaks konstitutsioonilise seaduse 4/2000 rakendusmäärus, mida on muudetud konstitutsioonilise seadusega 2/2009 (*BOE* nr 103, 30.4.2011). Selle määruse artikkel 54 „Sissetulek, mille olemasolu peab välismaalane tõendama selleks, et saada oma pereliikmetele perekonnaga taasühinemise õiguse alusel elamisluba“ näeb ette:

„1. Välismaalane, kes taotleb elamisluba oma pereliikmetega taasühinemiseks, peab selle taotluse esitamise hetkel esitama dokumendid, mis tõendavad, et tal on olemas piisav sissetulek oma perekonna vajaduste rahuldamiseks, sealhulgas arstiabi jaoks, juhul kui tal ei ole sotsiaalkindlustust, ja seda summas, mille nõutav miinimumsuurus taotluse esitamise hetkel on märgitud alljärgnevalt eurodes või seaduslikus euro ekvivalendis välisvääringus, olenevalt nende isikute arvust, kelle taasühinemist taotletakse, ja arvestades lisaks temaga koos Hispaanias tema ülalpidamisel juba elavate pereliikmete arvu:

a) kahest pereliikmest koosnevate leibkondade puhul, kuhu kuuluvad perekonna taasühinemist taotlev isik ja Hispaaniasse saabuv taasühinev isik, on nõutav summa, mis moodustab igakuiselt 150% [indicator público de renta de efectos múltiples'ist (IPREM)].

[…]

2. Elamisluba ei anta, kui on kahtlusteta kindlaks tehtud, et ei ole alust eeldada, et sissetulek säilib taotluse esitamise kuupäevale järgneva aasta jooksul. Selle kindlaksmääramiseks hinnatakse nimetatud aastal sissetulekuallika säilitamise eeldust, võttes arvesse perekonna taasühinemist taotleva isiku sissetuleku muutumist taotluse esitamisele eelneva kuue kuu jooksul.

[…]“

Põhikohtuasi ja eelotsuse küsimus

15 Hispaanias elaval kolmanda riigi kodanikul M. Khachabil on selles liikmesriigis pikaajaline elamisluba. Ta taotles 20. veebruaril 2012 Hispaania ametiasutustelt oma abikaasale I. Aghadarile perekonnaga taasühinemise õiguse alusel ajutist elamisluba. Valitsuse esindus jättis taotluse 26. märtsi 2012. aasta otsusega rahuldamata, põhjendusel et M. Khachab ei ole tõendanud, et tal on piisav sissetulek oma pere vajaduste rahuldamiseks pärast taasühinemist.

16 M. Khachab esitas siis valitsuse esindusele selle otsuse peale vaide, mis jäeti 25. mai 2012. aasta otsusega rahuldamata järgmistel kaalutlustel:

„[…] Oma taotluse põhjenduseks esitas [M. Khachab] ettevõttega „Construcciones y Distribuciones constru-label SL“ sõlmitud tähtajalise töölepingu. [Töö- ja sotsiaalkindlustusalasest teabesüsteemist] nähtub siiski, et ta lõpetas selle ettevõtte heaks töötamise 1. märtsil 2012 ning et 2012. aastal oli ta töötanud vaid 15 päeva ja kogu 2011. aasta jooksul 48 päeva. Eeltoodust ilmneb, et otsuse tegemise kuupäeval puudus tal igasugune kutsealane tegevus, mis on jätkuvalt nii, ning ta ei ole tõendanud, et tal on piisav sissetulek oma pere vajaduste rahuldamiseks pärast taasühinemist. Samal kuupäeval ei viidanud miski sellele, et tal on sissetulek olemas perekonna taasühinemise taotluse esitamisele järgneva aasta jooksul. Seega ei olnud ükski perekonna taasühinemise õiguse alusel elamisloa andmise tingimus täidetud.“

17 M. Khachab esitas seejärel Juzgado de lo Contencioso-Administrativo nº 1 de Vitoria-Gasteiz'ile (Vitoria-Gasteizi provintsi tasandi halduskohus nr 1) kaebuse selle viimase otsuse peale. See kohus kinnitas 29. jaanuari 2013. aasta otsusega nimetatud otsust, võttes sisuliselt aluseks samad põhjendused kui 26. märtsi 2012. aasta otsuses.

18 M. Khachab esitas siis selle kohtuotsuse peale apellatsioonkaebuse Tribunal Superior de Justicia del País Vasco'le (Baskimaa kõrgeim kohus). Oma kaebuse põhjenduseks kinnitab M. Khachab, et esimese astme kohus ei võtnud arvesse uut asjaolu, millele ta menetluse käigus tähelepanu juhtis ja mille kohaselt alates 26. novembrist 2012 töötab ta ühe põllumajandusettevõtja juures tsitrusviljade korjajana ning et tal on seega töö, mis annab piisava sissetuleku. Ta lisab, et tal on pikaajaline elamisluba ja et ta on I. Aghadariga abielus alates 2009. aastast. Ta kinnitab lisaks, et tal on olemas sobiv eluase ning et ta on tasunud sotsiaalkindlustusmakseid Hispaanias enam kui viie aasta jooksul. Veel leiab ta, et arvesse tuleb võtta tegelikku majanduslikku olukorda, milles püsiva töökoha tegelik omamine on äärmiselt raske.

19 Selles osas kahtleb eelotsusetaotluse esitanud kohus direktiivi 2003/86 artikli 7 lõike 1 punkti c tõlgenduses, mille kohaselt perekonna taasühinemise õiguse teostamisele on seatud tingimus, et perekonna taasühinemise taotluse esitamisel oleks „perekonna taasühinemist taotleval isikul stabiilne, korrapärane ja piisav sissetulek“. Eelotsusetaotluse esitanud kohtu jaoks seisneb küsimus nimelt selles, kas nimetatud sättega on kooskõlas Hispaania õigusnorm, mis lubab liikmesriigi ametiasutustel keelduda perekonna taasühinemise õiguse andmisest ja seega ka perekonna taasühinemist taotleva isiku pereliikmele ajutise elamisloa andmisest, kui hinnates perekonna taasühinemist taotleva isiku sissetulekut kuue kuu jooksul pärast perekonna taasühinemise taotluse esitamist on tõenäoline, et viimane ei saa sellele kuupäevale järgneva aasta jooksul säilitada samal tasemel sissetulekut, mis tal nimetatud kuupäeval oli.

20 Eelotsusetaotluse esitanud kohtu arvates kasutatakse direktiivi 2003/86 artikli 7 lõike 1 punkti c hispaaniakeelses, aga ka inglise- ja prantsuskeelses versioonis verbi „omama“ oleviku, mitte tuleviku ajavormis. Sellest tulenevalt soovib eelotsusetaotluse esitanud kohus teada, kas perekonna taasühinemise õiguse saamiseks tuleb uurida, kas taasühinemist taotleval isikul peab taasühinemise taotluse esitamise kuupäeval olema „stabiilne, korrapärane ja piisav sissetulek“ või võib arvesse võtta asjaolu, et nõutud sissetulek on tal olemas ka sellele kuupäevale järgneva aasta jooksul.

21 Neil asjaoludel otsustas Tribunal Superior de Justicia del País Vasco (Baskimaa kõrgeim kohus) menetluse peatada ja esitada Euroopa Kohtule järgmise eelotsuse küsimuse:

„Kas [direktiivi 2003/86] artikli 7 lõike 1 punkti c tuleb tõlgendada nii, et sellega on vastuolus niisugune siseriiklik õigusnorm nagu põhikohtuasjas käsitletav, mis lubab keelduda perekonna taasühinemise õiguse andmisest seetõttu, et perekonna taasühinemist taotleval isikul ei ole stabiilset, korrapärast ja piisavat sissetulekut iseenda ja oma pereliikmete ülalpidamiseks, kui siseriiklikud asutused tuginevad oma keeldumises prognoosivale hinnangule selle kohta, kui tõenäoliselt säilitab perekonna taasühinemist taotlev isik oma sissetuleku taotluse esitamisele järgneva aasta jooksul, ja selle kohta, milline on tema sissetulek taotluse esitamise kuupäevale eelneva kuue kuu jooksul?“

Eelotsuse küsimuse analüüs

22 Oma küsimusega soovib eelotsusetaotluse esitanud kohus sisuliselt teada, kas direktiivi 2003/86 artikli 7 lõike 1 punkti c tuleb tõlgendada nii, et see lubab liikmesriigi pädevatel ametiasutustel tugineda perekonna taasühinemise taotluse rahuldamata jätmisel prognoosivale hinnangule selle kohta, kui tõenäoliselt säilib stabiilne, korrapärane ja piisav sissetulek, mis perekonna taasühinemist taotleval isikul peab taotluse esitamisele järgneva aasta jooksul olemas olema selleks, et iseennast ja oma pereliikmeid ilma liikmesriigi sotsiaalabisüsteemi kasutamata ülal pidada, tuginedes selles hinnangus perekonna taasühinemist taotleva isiku sissetulekus toimunud muutustele taotluse esitamisele eelneva kuue kuu jooksul.

23 Direktiivi 2003/86 artikli 4 lõike 1 kohaselt lubavad liikmesriigid oma territooriumile siseneda ja seal elada perekonna taasühinemist taotleva isiku abikaasal perekonna taasühinemiseks juhul, kui direktiivi IV peatükis „Perekonna taasühinemise õiguse kasutamise nõuded“ sätestatud tingimused on täidetud.

24 Direktiivi artikli 7 lõike 1 punkt c on osa nendest IV peatükis sätestatud tingimustest ja võimaldab liikmesriikidel nõuda tõendit, et perekonna taasühinemist taotleval isikul on stabiilne, korrapärane ja piisav sissetulek, millega ta suudab iseennast ja oma pereliikmeid ilma asjaomase liikmesriigi sotsiaalabisüsteemi kasutamata ülal pidada. Samas sättes täpsustatakse, et liikmesriigid hindavad kõnealuse sissetuleku laadi ja korrapärasust ning võivad seejuures võtta arvesse siseriiklike palkade ja pensionide miinimumtaset ning pereliikmete arvu.

25 Euroopa Kohus on juba otsustanud, et kuna perekonna taasühinemise lubamine on üldreegel, siis tuleb direktiivi 2003/86 artikli 7 lõike 1 punktis c esitatud õigust tõlgendada kitsalt. Liikmesriigid ei saa neile antud tegutsemisruumi kasutada nii, et see kahjustaks direktiivi eesmärki ja selle direktiivi kasulikku mõju (kohtuotsus, 6.12.2012, O jt, C-356/11 ja C-357/11, EU:C:2012:776, punkt 74 ja viidatud kohtupraktika).

26 Selles osas nähtub direktiivi 2003/86 põhjendusest 4, et selle direktiivi eesmärk on hõlbustada kolmandate riikide kodanike integreerumist liikmesriigis, võimaldades pereelu tänu perekonna taasühinemisele (vt kohtuotsus, 27.6.2006, parlament *vs.* nõukogu, C-540/03, EU:C:2006:429, punkt 69).

27 Lisaks on Euroopa Kohus juba sedastanud, et direktiivi 2003/86 artikli 7 lõike 1 punkti c ei tohi tõlgendada ja kohaldada viisil, mis rikub eelkõige harta artiklis 7 esitatud põhiõigusi (vt selle kohta kohtuotsus, 6.12.2012, O jt, C-356/11 ja C-357/11, EU:C:2012:776, punkt 77).

28 Kuigi harta artiklit 7 ei saa tõlgendada nii, nagu see võtaks liikmesriikidelt ära neile kuuluva kaalutlusruumi perekonna taasühinemise taotluste läbivaatamisel, tuleb selle läbivaatamise käigus direktiivi 2003/86 sätteid siiski tõlgendada ja kohaldada muu hulgas harta artiklit 7 silmas pidades, nagu pealegi ilmneb selle direktiivi põhjendusest 2, mis kohustab liikmesriike vaatama kõnealuseid perekonna taasühinemise taotlusi läbi perekonnaelu soodustamise eest hoolitsedes (vt selle kohta kohtuotsus, 6.12.2012, O jt, C-356/11 ja C-357/11, EU:C:2012:776, punktid 79 ja 80).

29 Eeltoodud aspekte arvesse võttes tuleb esiteks kindlaks määrata, kas direktiivi 2003/86 artikli 7 lõike 1 punkti c tuleb tõlgendada nii, et see lubab liikmesriigi pädeval asutusel hinnata, kas perekonna taasühinemist taotleva isiku stabiilse, korrapärase ja piisava sissetuleku tingimus säilib pärast nimetatud taotluse esitamise kuupäeva.

30 Kuigi see säte ei näe sõnaselgelt ette niisugust võimalust, ilmneb siiski selle sätte sõnastusest ja eelkõige mõistete „stabiilne“ ja „korrapärane“ kasutamisest, et need rahalised vahendid peavad olema teataval määral püsivad ja järjepidevad. Selles osas, vastavalt direktiivi 2003/86 artikli 7 lõike 1 punkti c teisele lausele, hindavad liikmesriigid muu hulgas kõnealuse sissetuleku „korrapärasust“, mis tähendab selle sissetuleku muutumise perioodilist analüüsi.

31 Niisiis tuleneb direktiivi 2003/86 artikli 7 lõike 1 punktist c, et selle sätte sõnastust ei saa tõlgendada nii, et sellega on vastuolus see, et perekonna taasühinemise taotlusega seotud liikmesriigi pädev ametiasutus võiks hinnata, kas perekonna taasühinemist taotleva isiku sissetuleku tingimus on täidetud, arvestades hindamisega, mis puudutab sissetuleku säilimist pärast selle taotluse esitamise kuupäeva.

32 Seda tõlgendust ei lükka ümber asjaolu, millele viitab eelotsusetaotluse esitanud kohus, et direktiivi 2003/86 artikli 7 lõige 1 kasutab kindla kõneviisi olevikku, kui ta näeb ette, et asjaomane liikmesriik võib perekonna taasühinemise taotluse esitajalt nõuda tõendeid selle kohta, et perekonna taasühinemist taotleval isikul „on“ selle lõike 1 punktides a–c loetletud elemendid. Nimelt peab perekonna taasühinemist taotlev isik tõendama, et hetkel, kui perekonna taasühinemise taotlust läbi vaadatakse, on tal olemas kõik need elemendid, sealhulgas eeskätt „piisav sissetulek“, mis õigustab kindla kõneviisi oleviku ajavormi kasutamist. Sellegipoolest, kuivõrd selle direktiivi artikli 7 lõike 1 punkti c sõnastusest tuleneb, et perekonna taasühinemist taotleva isiku sisetulek peab olema mitte ainult „piisav“, vaid ka „stabiilne ja korrapärane“, siis tähendab niisugune järeldus kõnealuse sissetuleku prognoosivat hinnangut liikmesriigi pädeva asutuse poolt.

33 Seda tõlgendust kinnitab direktiivi 2003/86 artikli 7 lõike 1 punktide a ja b sõnastus. Nimelt tuleb rõhutada, et vastavalt selle sätte punktis a ja b ette nähtud „normaalseks peetava majutuse“ ja „haiguskindlustuse“ olemasoluga seotud tingimusi tuleb samuti tõlgendada nii, et need annavad liikmesriigile nende territooriumil perekonna taasühinemist taotleva isiku stabiilsuse ja püsivuse tagamise huvides õiguse tugineda perekonna taasühinemise taotluse läbivaatamisel tõenäosusele, et pärast perekonna taasühinemise taotluse esitamist vastab see taotleja jätkuvalt nendele tingimustele.

34 Direktiivi 2003/86 artikli 7 lõike 1 punkti c tõlgendust käesoleva kohtuotsuse punktis 31 toetab ka nimetatud direktiivi artikli 3 lõige 1 ja artikli 16 lõike 1 punkt a.

35 Nimelt, ühelt poolt piirab direktiivi 2003/86 artikli 3 lõige 1 selle direktiivi isikulist kohaldamisala perekonna taasühinemist taotleva isikuga, kellele on väljastatud vähemalt üheaastane elamisluba ja kelle puhul on põhjust eeldada, et ta saab alalise elamisõiguse. Niisuguse prognoosi olemasolu hindamine nõuab tingimata seda, et asjaomase liikmesriigi pädev asutus uuriks seoses nimetatud elamisloa saamisega perekonna taasühinemist taotleva isiku olukorra kujunemist tulevikus.

36 Neil asjaoludel, nagu märkis ka kohtujurist oma ettepaneku punktis 33, ei oleks direktiivis 2003/86 ette nähtud süsteemiga kooskõlas selle direktiivi artikli 7 lõike 1 punkti c tõlgendus, mille kohaselt nimetatud asutus ei tohiks hinnata stabiilse, korrapärase ja piisava sissetuleku säilimist pärast perekonnaga taasühinemise taotluse esitamise kuupäeva.

37 Teiselt poolt on oluline rõhutada, et kui direktiivis 2003/86 kindlaks määratud tingimused ei ole enam täidetud, lubab selle artikli 16 lõike 1 punkt a liikmesriikidel pereliikme elamisloa tühistada või selle pikendamisest keelduda.

38 Selle sätte kohaselt võib asjaomase liikmesriigi pädev asutus seega muu hulgas tühistada perekonna taasühinemise loa, kui taasühinemist taotleval isikul ei ole enam stabiilset, korrapärast ja piisavat sissetulekut nimetatud artikli 7 lõike 1 punkti c tähenduses. Võimalus, et see asutus loa tühistab, tähendab seda, et see asutus võib nõuda, et perekonna taasühinemist taotlev isik omab niisugust sissetulekut pärast oma taotluse esitamise kuupäeva.

39 Lõpetuseks tuleb märkida, et seda tõlgendust toetab ka direktiivi 2003/86 artikli 7 lõike 1 eesmärk. Nimelt, tõend sissetulekutingimuse kohta, mis on ette nähtud selle lõike 1 punktis c, võimaldab pädeval asutusel tagada, et hetkel, kui perekond on taasühinenud, ei ole ei perekonna taasühinemist taotleva isiku ega tema pereliikmete puhul ohtu, et nad hakkaksid oma riigis elamise vältel koormama asjaomase liikmesriigi sotsiaalabisüsteemi (vt selle kohta kohtuotsus, 4.3.2010, Chakroun, C-578/08, EU:C:2010:117, punkt 46).

40 Eeltoodust järeldub, et direktiivi 2003/86 artikli 7 lõike 1 punktis c ette nähtud õigus tähendab tingimata, et asjaomase liikmesriigi pädev asutus hindab prognoosivalt, kas perekonna taasühinemist taotlev isik säilitab stabiilse, korrapärase ja piisava sissetuleku pärast perekonna taasühinemise taotluse esitamist.

41 Seda järeldust silmas pidades tuleb teiseks uurida küsimust, kas see säte võimaldab asjaomase liikmesriigi pädeval asutusel allutada perekonna taasühinemise lubamine eeldusele, et see sissetulek säilib ühe aasta jooksul alates taasühinemise taotluse esitamisest, võttes arvesse taasühinemist taotleva isiku tulu sellele kuupäevale eelnenud kuue kuu jooksul.

42 Siinkohal tuleb märkida, et liidu õiguse üldpõhimõtete hulka kuuluva proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt peavad olema direktiivi 2003/86 artikli 7 lõike 1 punkti c üle võtvate siseriiklike õigusnormidega rakendatud vahendid selle sätte eesmärkide saavutamiseks sobivad ega tohi minna kaugemale sellest, mis on eesmärgi saavutamiseks vajalik (vt direktiivi 2003/86 artikli 7 lõike 2 kohta kohtuotsus, 9.7.2015, K ja A, C-153/14, EU:C:2015:453, punkt 51).

43 Lõpuks tuleb meeles hoida, et Euroopa Kohtu kohtupraktikast tuleneb, et direktiivi 2003/86 artikkel 17 nõuab perekonna taasühinemise taotluste individuaalset hindamist (kohtuotsused, 4.3.2010, Chakroun, C-578/08, EU:C:2010:117, punkt 48, ja 9.7.2015, K ja A, C-153/14, EU:C:2015:453, punkt 60) ning et siseriiklikud asutused peavad direktiivi 2003/86 kohaldamisel ja perekonna taasühinemise taotlusi läbi vaadates hindama kõiki kaalul olevaid huve tasakaalustatult ja mõistlikult (vt selle kohta kohtuotsus, 6.12.2012, O jt, C-356/11 ja C-357/11, EU:C:2012:776, punkt 81).

44 Käesoleval juhul näeb kuningliku dekreedi 557/2011 artikli 54 lõike 2 esimene lõik ette, et perekonna taasühinemise õiguse alusel elamisluba ei anta, kui on kahtlusteta kindlaks tehtud, et ei ole alust eeldada, et sissetulek säilib taotluse esitamise kuupäevale järgneva aasta jooksul. Selle kindlaksmääramiseks hinnatakse nimetatud aastal sissetulekuallika säilitamise eeldust, võttes arvesse perekonna taasühinemist taotleva isiku sissetuleku muutumist taotluse esitamisele eelneva kuue kuu jooksul.

45 Selles osas tuleb märkida, et üheaastane kestus, mille jooksul peaks perekonna taasühinemist taotleval isikul olema tõenäoliselt olemas piisav sissetulek, on oma olemuselt mõistlik ega lähe kaugemale sellest, mis on vajalik individuaalselt hindamaks potentsiaalset ohtu, et alates perekonna taasühinemise hetkest kasutab perekonna taasühinemist taotlev isik selle riigi sotsiaalabisüsteemi. Nimelt on see üheaastane ajavahemik sama pikk, kui kaua kehtib elamisluba, mis perekonna taasühinemist taotleval isikul peab vastavalt direktiivi 2003/86 artikli 3 lõikele 1 vähemalt olemas olema, et ta saaks taotleda perekonna taasühinemist. Lisaks, vastavalt selle direktiivi artikli 16 lõike 1 punktile a on asjaomase liikmesriigi pädevatel asutustel õigus tühistada taasühinemist taotleva isiku pereliikme elamisluba, kui taotlejal ei ole enam stabiilset, korrapärast ja piisavat sissetulekut selle pereliikme elamisloa kehtivuse jooksul ja kuni selle hetkeni, kui viimane saab taasühinemist taotleva isiku elamisloast sõltumatu elamisloa või, vastavalt direktiivi 2003/86 artikli 15 lõikele 1, hiljemalt pärast viit aastat selles liikmesriigis elamist.

46 Mis puudutab proportsionaalsuse kohustuse kohaldamist, siis tuleb samuti võtta arvesse asjaolu, et kuningliku dekreedi 557/2011 artikli 54 lõike 2 esimese lõigu kohaselt võib pädev siseriiklik asutus keelduda perekonnaga taasühinemiseks elamisloa andmisest vaid juhul, kui on „kahtlusteta“ kindlaks tehtud, et perekonna taasühinemist taotlev isik ei saa säilitada piisavat sissetulekut oma taotluse esitamisele järgneva aasta jooksul. See säte kehtestab seega perekonna taasühinemist taotleva isiku suhtes vaid nõude säilitada prognoositav sissetulek, mis võimaldab tal perekonna taasühinemise õiguse alusel saada nimetatud elamisluba.

47 Mis puudutab taotluse esitamisele eelneva ajavahemiku kinnitamist kuuele kuule, mille alusel saab taasühinemist taotleva isiku sissetulekut prognoosivalt hinnata, siis tuleb märkida, et direktiiv 2003/86 ei sisalda selle kohta ühtki täpsustust. Igal juhul ei saa niisugune ajavahemik kahjustada selle direktiivi eesmärki.

48 Järelikult tuleneb kõigest eeltoodust, et direktiivi 2003/86 artikli 7 lõike 1 punkti c tuleb tõlgendada nii, et see lubab liikmesriigi pädevatel asutustel tugineda perekonna taasühinemise taotluse rahuldamata jätmisel prognoosivale hinnangule selle kohta, kui tõenäoliselt säilib stabiilne, korrapärane ja piisav sissetulek, mis perekonna taasühinemist taotleval isikul peab taotluse esitamisele järgneva aasta jooksul olemas olema selleks, et iseennast ja oma pereliikmeid ilma liikmesriigi sotsiaalabisüsteemi kasutamata ülal pidada, tuginedes selles hinnangus perekonna taasühinemist taotleva isiku sissetulekus toimunud muutustele taotluse esitamisele eelneva kuue kuu jooksul.

Kohtukulud

49 Kuna põhikohtuasja poolte jaoks on käesolev menetlus eelotsusetaotluse esitanud kohtus pooleli oleva asja üks staadium, otsustab kohtukulude jaotuse siseriiklik kohus. Euroopa Kohtule seisukohtade esitamisega seotud kulusid, välja arvatud poolte kohtukulud, ei hüvitata.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (neljas koda) otsustab:

Nõukogu 22. septembri 2003. aasta direktiivi 2003/86/EÜ perekonna taasühinemise õiguse kohta artikli 7 lõike 1 punkti c tuleb tõlgendada nii, et see lubab liikmesriigi pädevatel asutustel tugineda perekonna taasühinemise taotluse rahuldamata jätmisel prognoosivale hinnangule selle kohta, kui tõenäoliselt säilib stabiilne, korrapärane ja piisav sissetulek, mis taasühinemist taotleval isikul peab taotluse esitamisele järgneva aasta jooksul olemas olema selleks, et iseennast ja oma pereliikmeid ilma liikmesriigi sotsiaalabisüsteemi kasutamata ülal pidada, tuginedes selles hinnangus perekonna taasühinemist taotleva isiku sissetulekus toimunud muutustele taotluse esitamisele eelneva kuue kuu jooksul.

Allkirjad